

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI

W ZESPOLE SZKOLNO – PRZEDSZKOLNYM W BOGUCICACH.

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel:
  - informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie,
  - udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
  - motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce,
  - dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są przechowywane przez nauczyciela w szkole do końca danego roku szkolnego. Rodzice otrzymują je do wglądu na własne życzenie na terenie szkoły.
5. Na ocenę ze sprawdzianu nie mają wpływu błędy ortograficzne.
6. Uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny. Fakt ten zostaje odnotowany w dzienniku i nie powoduje żadnych konsekwencji pod warunkiem, że uczyni to na początku lekcji.
7. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
8. Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy brak zeszytu, ćwiczeniówki, pracy domowej, brak pomocy potrzebnych do lekcji oraz gotowości do odpowiedzi.
9. Prace klasowe, kartkówki mają być zapisywane wyłącznie długopisem niezmywalnym, nie wolno używać korektora.

II. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności

Ocenić podlegają prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe, praca ucznia na lekcji, prace dodatkowe oraz szczególne osiągnięcia.

1. **Prace klasowe, sprawdziany** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.
  - Prace klasowe planuje się na zakończenie każdego działu.
  - Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
  - Przed każdą pracą klasową nauczyciel podaje jej zakres programowy.
  - Każdą pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa (lub dwie lekcje), podczas której nauczyciel zwraca uwagę na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
  - Praca klasowa umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych.
  - Zadania z pracy klasowej są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
  - Prace klasowe będą oceniane w sposób punktowy, a następnie punkty będą przeliczane na oceny włą skal:

- od 0% do 29% – ocena niedostateczna
- od 30% do 49% - ocena dopuszczająca
- od 50% do 74% - ocena dostateczna
- od 75% do 90% - ocena dobra
- od 91% do 99% - ocena bardzo dobra
- 100% - ocena celująca

2. **Kartkówki** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego 2, 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.

- nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania o terminie i zakresie programowym kartkówki.
- Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
- Umiejętności i wiadomości objęte kartkówką wchodzi w zakres pracy klasowej przeprowadzanej po zakończeniu działu i tym samym zła ocena z kartkówki może zostać poprawiona pracą klasową.
- Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na oceny wg skali:
  - 29% i poniżej – ocena niedostateczna
  - od 30% do 49% - ocena dopuszczająca
  - od 50% do 74% - ocena dostateczna
  - od 75% do 90% - ocena dobra
  - od 91% do 100% - ocena bardzo dobra

3. **Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi.

4. **Praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń lub w formie zleconej przez nauczyciela
- Brak pracy domowej oceniany jest zgodnie z umową nauczyciela z uczniami
- Prace domowe są sprawdzane i oceniane wrywkowo.

5. **Aktywność i praca ucznia** na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów.

- Plus uczeń może uzyskać m. in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji. Za uzyskanie 4 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą z kategorii aktywność.
- Minus uczeń może uzyskać m. in. za krótką nieprawidłową odpowiedź ustną. Za uzyskanie 4 minusów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z kategorii wiadomości podstawowe.
- Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem i uczniami.

6. **Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy nauczyciel bierze pod uwagę m. in. :

- wartość merytoryczną pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,

- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

7. **Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym sukcesy w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z zasadami WZO.

III. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Zgodnie z WZO nauczyciele i wychowawcy na początku roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z matematyki, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.
4. Ocenę śródroczną i roczną uczeń otrzymuje za systematyczną pracę w ciągu całego semestru. Nie istnieje możliwość „poprawiania” się na ocenę wyższą.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen

1. Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu całogodzinnego obejmującego szerszy zakres materiału. Musi to uczynić najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzianu.
2. Uczeń nieobecny na pracy klasowej powinien ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły.
3. Oceny z prac klasowych poprawiane są na poprawkowych pracach klasowych w terminie dwóch tygodni po omówieniu pracy klasowej i wystawieniu ocen.
4. Uczeń może uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, biorąc udział w zajęciach wyrównawczych.
5. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej śródrocznej lub rocznej regulują przepisy WZO i rozporządzenia MEN.

V. Sposoby motywowania uczniów do postępów w nauce i wspomagające uczniów osiągających niezadowolające wyniki w nauce.

a) Motywowanie uczniów do postępów w nauce:

Nauczyciel:

- przedstawia jawne, jasne kryteria ocen,
- wyjaśnia uczniom zasady poprawiania ocen,
- nagradza twórczość i kreatywność uczniów,
- często chwali uczniów,
- stawia przed uczniem zadania o różnym stopniu trudności,
- pozwala wykazać się uczniowi, umożliwiając mu wykazanie się w pracach dodatkowych,
- stosuje na lekcji metody aktywizujące,
- zachęca uczniów do samooceny, w wyniku której lepiej poznają siebie, określają swoje możliwości i zdefiniują obszary wymagające rozwoju.

b) Wspomaganie uczniów osiągających niezadawalające wyniki w nauce:

Nauczyciel wspomaga poprzez:

- indywidualizację pracy z uczniem,
- proponowanie zadań dodatkowych,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy nad sobą,
- uświadamianie potrzeb,
- proponowanie odpowiedniej literatury i stron internetowych, przygotowanie dodatkowych materiałów np. zestawów zadań ćwiczeniowych,
- wskazywanie autorytetów,
- określanie mocnych i słabych stron pracy ucznia,
- motywowanie i zachęcanie ucznia do poprawy ocen

VI. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY.

Ocena niedostateczna:

Uczeń nie opanował wymagań koniecznych. Wykazuje bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy i nie podejmuje prób rozwiązania zadania. Nie rozumie prostych poleceń nauczyciela. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy. Działania nauczyciela w celu poprawy nie przyniosły żadnych efektów.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował wymagania konieczne i zna treść większości definicji oraz twierdzeń. Rozwiązuje proste, typowe zadania przy pomocy nauczyciela. Prowadzi zeszyt, uważa na lekcjach. Stosuje podstawowe umiejętności. Jest nadzieja, że braki w wiadomościach i umiejętnościach może nadrobić.

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował wymagania podstawowe programu. Samodzielnie rozwiązuje proste, typowe zadania i jest aktywny na lekcjach. Podejmuje próby wykonania zadań trudniejszych.

Ocena dobra:

Uczeń samodzielnie rozwiązuje bardziej skomplikowane zadania zawierające wymagania rozszerzające. Potrafi korzystać z różnych, podanych przez nauczyciela źródeł informacji, myśli przyczynowo – skutkowo. Rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o wyższej skali trudności, zdarzają mu się jednak pomyłki.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń rozwiązuje wszystkie zadania z poziomu wymagań dopełniających i samodzielnie rozwiązuje zadania dodatkowe. Sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji. Łączy wiedzę z różnych przedmiotów, chętnie podejmuje się prac dodatkowych oraz próbuje swoich sił w konkursach.

Ocena celująca:

Uczeń jest aktywny na lekcjach. Chętnie przedstawia swoje oryginalne rozwiązania pewnych problemów. Bierze udział w konkursach i odnosi w nich sukcesy. W myśleniu matematycznym wykorzystuje wiedzę z innych pokrewnych przedmiotów. Potrafi samodzielnie formułować pytania i analizować oraz rozwiązywać problemy matematyczne. Uczeń opanował wiedzę (może to być jakiś dział matematyki) z zakresu wymagań wykraczających. Jego dodatkowa wiedza jest owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń.

VII Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z MATEMATYKI do możliwości uczniów ze specjalnymi i specyficznymi wymaganiami edukacyjnymi

1. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Podstawowym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno – motywacyjnej. **Dostosowanie polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającą uczniom sprostanie wymaganiom szkolnym.**

Dostosowanie wymagań:

- powinno dotyczyć głównie form i metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania,
- nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną,
- nie oznacza pomijania haseł programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych,
- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabo słyszącego w pierwszej ławce),
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

A) Symptomy zaburzeń i formy, metody, sposoby dostosowania wymagań u uczniów z dysleksją

Objawy zaburzeń:

- nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych,
- niepełne rozumienie treści zadań, poleceń,
- trudności z wykonywaniem działań w pamięci, bez pomocy kartki,
- problemy z zapamiętywaniem reguł, definicji, tabliczki mnożenia,
- problemy z opanowaniem terminologii (np. nazw, symboli pierwiastków i związków chemicznych),
- błędne zapisywanie i odczytywanie liczb wielocyfrowych (z wieloma zerami i miejscami po przecinku),
- przestawianie cyfr (np. 56 – 65),
- nieprawidłowa organizacja przestrzenna zapisu działań matematycznych, przekształcania wzorów,
- mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności,
- nieprawidłowe wykonywanie wykresów funkcji,
- trudności z zadaniami angażującymi wyobraźnię przestrzenną w geometrii,

- niski poziom graficzny wykresów i rysunków, nieprawidłowe zapisywanie łańcuchów reakcji chemicznych.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł wzorów, symboli chemicznych rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr itp.,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.

Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne.

Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

B) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów posiadających opinię z PPP

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł wzorów, rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać,
- na poprawie sprawdzianu pozwalać uczniowi korzystać z pomocy dydaktycznych np. tablice matematyczne, modele brył,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania,
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp.,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych,
- oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

C) **Symptomy trudności i sposoby dostosowania wymagań u uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna**

Symptomy trudności:

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań,
- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (np. tabliczka mnożenia, skomplikowane wzory, układy równań),
- problem z rozumieniem treści zadań,
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań), szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej),
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części),
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać,
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

2) Uczniowie szczególnie uzdolnieni

Do grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zaliczamy również tych szczególnie uzdolnionych. Dlatego należy dostrzegać uzdolnienia dzieci i zachęcać do ich rozwoju. Natomiast, jeżeli uzdolnienia mają charakter wybiórczy, można rozwijać je poprzez udział w kołach zainteresowań, indywidualną pracę pod kierunkiem nauczyciela, naukę danego przedmiotu w klasach wyższych po uzyskaniu opinii w sprawie indywidualnego toku nauki. Rozwijanie potencjału takich uczniów to zachęcanie i pomoc w przygotowaniu ich do udziału w olimpiadach, turniejach, konkursach przedmiotowych.

MOŻLIWE FORMY PRACY DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ Z UCZNIEM ZDOLNYM W SZKOLE

- Indywidualizacja pracy na lekcji, różnicowanie wymagań.
- Udział w konkursach, olimpiadach.
- Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia pozalekcyjne.
- Wspomaganie nauczyciela na lekcjach w roli asystenta, mistrza wiedzy (prowadzenie lekcji).
- Zachęcanie do opracowywania i zgłaszania własnych zadań.
- Prezentowanie prac twórczych (gazetki szkolne, projekty)
- Organizowanie konkursów, prowadzenie gazetki szkolnych,
- Organizowanie pomocy dla słabszych uczniów.
- Indywidualny program lub tok nauki np. w ramach programów stypendialnych,
- Typowanie do nagród.

